

EDITORIAL

La llengua, batalla permanent

El passat mes de setembre el conseller **Vicent Marzá**, membre destacat del sucursalisme/anexionisme pancatala, presentava el borrador d'un nou **Decret de Plurilingüisme**, i ho feia com el gran avanç en el camp de l'educació no universitària, especialment en lo que a aprenentatge de llengües es referix. No fa massa (en 2012) el govern dels populars ja introduí el tema del trilingüisme en un altre decret com a un element que buscava majors competències, sobre tot en idioma estranger.

En el present cas, i a falta de que la proposta legislativa es pose en marxa, quedem expectants en eixe model que contempla **tres nivells** en funció de la llengua vehicular usada en el procés formatiu i en base als projectes específics que puguen elaborar els centres (Projecte Llingüístic de Centre).

Lo curios del cas, i atenent a les notícies aparegudes, es que una vegada mes hem vist surar la "covardia" a l'hora de propondre un model que contemple el tractament de tots els escolars valencians **per igual**, siguen de la zona parlant que siguen (valenciaparlant o castellaparlant), puix no hem apreciat que l'emfàsis es faça en que, en qualsevol cas, adquirixquen les mateixes competències llingüístiques en les dos llengües oficials de **València**, siga quina siga la seua localitat de residència.

Mes encara nos sorpren que ad estes altures i despuix de decades de vigència de la **Llei d'Us i Ensenyança del Valencià** encara s'establixquen etapes d'introducció progressiva del valencià, o que es contemplen exempcions que a dia de hui deuriem ser inadmissibles. Qualsevol excusa per a no estudiar i aprendre el valencià en territori valencià es pura **aversió** a la llengua i demostra la falta de sensibilitat de qui continua evitant aprendre-la; dona la sensació de que poques coses han canviat des dels anys huitanta.

Pero no acaba aci la cosa, des d'estes llinees be saben els qui nos lligen habitualment que no combreguem en eixe "valencià" que s'ensenyava, una enganyifa per a introduir i fer bo un altre idioma en el que estan encabotats en convergir. Resulta quan menys curios que el "valencià" siga tractat igual que un **idioma estranger** –encara que en realitat no hauria de resultar-nos tan curios, puix realment considerem estranger això que s'ensenyava–; aixina, al

finalisar l'etapa de bachiller, a qui haja cursat el seu procés estudiantil en "valencià" se li **convalidarà l'angles** –idioma estranger preferent en el sistema– en el nivell de llengua estrangera B1 (nomenclatura europea per a un nivell determinat de domini d'una llengua no pròpia), però açò es fa també per al **valencià**, que en el mateix cas se realitzarà una equivalència en el nivell C1, equivalent al "mitjà" de la **Junta Qualificadora**. La pregunta es el nivell de **castella** ¿en què i per què s'homologa? ¿En este cas no hi ha un nivell d'equiparació? ¿El castella es la llengua materna de tots per decret i per això no s'ha de certificar la competència? Fugint de la crema i al final socarrats.

"¿NO SONA TOT MILLOR EN LA TEUA LLENGUA? ¡PARLEM VALENCIÀ!"
PART D'UNA CAMpanyA EN LES RETS SOCIALS DE L'OBSERVATORI DE LA LLENGUA VALENCIANA

Davant de tot açò la polemica no s'ha fet esperar, els partits que cogovernen han mostrat una actitud complaent en este decret, que acabaran aprovant, a pesar de que en qualsevol cas no respon als seus programes electorals en matèria educativa.

El **Partido Popular**, com no podia ser d'una altra manera, ha generat titulars en premsa com: **"El PP anuncia movilizaciones y recursos contra 'la verdadera inmersión lingüística'"** (*Levante-EMV*, 22/09/2016) i **Ciudadanos**, en to amenaçador i de despreci per la llengua valenciana, casi insultant, ha manifestat que posarà tota l'artilleria en marxa –política i judicial– per a lo que considera es una penalització per a qui fa ús del castella.

Realment es llastimos que el valencià, a pesar de tants esforços i diners invertits, **retrocedisca en parlants** i us; es llastimos que el model de llengua que s'ensenyava estiga tan llunt de la realitat idiomàtica valenciana que el fa poc comprensible en molts casos i, per estrany, rebujable pels propis valenciaparlants; es com a mínim sospitos que als valenciaparlants els resulte més difícil que als castellaparlants superar les proves del comissariat llingüístic que es la Junta Qualificadora...; resulta poc entenedor que lo que es anormal es vullga fer normal.

Resulta ignominios que el valencià siga utilitzat com a **arma política** i no reba el mateix tractament que l'altra llengua oficial en València. I es que mentres es fomenta un model en el que no s'identifiquen els valencians i el valencià siga tractat o considerat com un idioma estranger, difícilment podrem parlar de normalitat i de la fi del conflicte llingüístic.

LA CITA

Si parles a una persona en una llengua que enten, les paraules aniran al seu cap. Si li parles en la seua pròpia llengua, les paraules aniran al seu cor.

Nelson Mandela

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **LA LLENGUA, BATALLA PERMANENT**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- BIOGRAFIA: **MIQUEL ADLERT NOGUEROL...M.A.N. (L'HOME)**
- 3
- JOCS TRADICIONALS (XVIII): **FANALET DEL SERENO (I II)**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- SEMBLANÇA: **VICENTA MATEU NAVARRO**
- 4
- POESIA: **VALÈNCIA...¡SÍ!**
- RONDALLA: **EL LLAPIS MÀGIC**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Per al·lo de fomentar el plurilingüisme, hauríem de traduir a l'angles això de demanar que facen fotocopies d'este exemplar per a repartir entre amics i coneguts. Llamentablement el nostre nivell d'angles es com el valencianisme del govern valencià: inexistent.

ACTIVITATS CULTURALS OCTUBRE DE 2016

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

Convencio (Convencio Valencianista)
www.convenciovalencianista.org
cvalencianista@gmail.com

EI Piló (Associació Cultural El Piló)
C/ Dr. Moliner, 10-B. 46100 Burjassot
Tel: 963 63 42 75

INEV (Institut d'Estudis Valencians)
www.inev.org
info@inev.org

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 09 92
www.loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)
C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

Rogle
Vore quadro a banda en pagina 4.

4 Oct (dimarts) 19:00 h. Centre Aragones. C/ Joan d'Àustria, 20. Valencia C.
LLECTURA POÈTICA en varies llengües europees. En motiu del **Dia europeu de les llengües**.
+Info: **INEV**

5 Oct (dimecres) 18:00 h. Saló d'Actes del Museu de Belles Arts de Valencia C.
INAUGURACIÓ de XV Curs de l'Escola Superior d'Estudis Valencians
CONFERENCIA: Lleopold Peñarroja: "El concepte històric 'València', una suplantació programada".
+Info: **RACV**

5 Oct (dimecres) 19.30 h. Seu de la societat organitzadora. C/ Comedies, 12. Valencia C.
JORNADA VESPERTINA: "Sociedad y valencianidad"
Orador principal: José Luis Manglano
Taula redona: "Las claves del análisis y la acción". Intervindran: Voro López, Rafael Romero Villafranca, José María Boluda, José F. Ballester-Olmos.
Organiza: Real Sociedad Valenciana de Agricultura y Deportes.

7 Oct (divendres)
Actes Dia Nacional Valencià organitzats per Lo Rat Penat.
▪ 21:15 h. **TE DEUM** en el Monasteri d'El Puig.
▪ A continuació. **SOPAR DE SANT DONIS** en el restaurant *Huerto de Santa María* d'El Puig.
+Info: **LRP**

9 Oct (dumenge) 11:00h. Catedral. Valencia C.
SOLEMNE TE DEUM presidit per la Senyera de Lo Rat Penat
+Info: **LRP**

(Continúa en la página següent)

BIOGRAFIA

Miquel Adlert Noguero... M.A.N. (l'Home)

COLABORACIÓ

Per als amics del Rogle Constantí Llobart esta chicoteta aportació sobre un gran valencià de Paterna, perfecte referent del llarc silenci i la valenta lluita d'un grapat de patriotes tan enamorats com documentats en el saber ser valencians de nació, cultura i llengua.

Recomanar-vos sempre la lectura o relectura dels seus pensaments, experiències, creacions literàries..., la tendrea en un toc poètic en *Semblança del més*; la fondària en *De la meua catacumba* o *Del periodisme meu*; la passió per la Justícia en *L'esperit jurídic del rei Don Jaume*, *Sobre dos temes jurídics*, *El compromís de Casp*, *qüestió jurídica* o *De juriste a cartoix: Bonifaci Ferrer*, els estudis històrics en *Notes sobre els Furs de València*, *Sant Jordi i València*, *València*, *Aragó i Catalunya*; un cant a l'amistat en *Pròlegs a tres llibres de Xavier Casp* i la seua narrativa tan densa com intensa, i la sinceritat a cor obert en el magistral ensaig *En defensa de la Llengua Valenciana*...

Tambe es llectura recomanable la resposta de tot el valencianisme conscienciat i de construcció (ad ell, que morí pensant –frustrat i fracassat– que ningú li havia fet cas quan encara era temps de parar la follia anexionista), llibres d'entitats i associacions en homenage seu, de grans poetes, d'escriptors que seguim fidels al seu exemple... i sobretot dels jòvens de hui que el tenen com a ver camí.

Corren els anys i es mantenen els recorts com penjats dels núvols sense pluja, l'Home que va saber dir "m'he equivocat" hui voldria –i ho crec ben de cor– que tots els valencians dignes seguïrem un sol referent llingüístic, la Secció de Llengua de la RACV i la seua actual normativa, també nomenada d'El Puig; li costarien d'entendre les chicotetes divisions que nos empobrixen front als potents enemics que tracten de fer-se en les nostres raons d'identitat, sobretot en la Llengua Valenciana, perquè saben massa be que "la llengua és la clau".

La gojosa anècdota que vullc deixar-vos escrita va nàixer en motiu del XXV aniversari del coleje que té com a titular al nostre Miquel, en el carrer Pepe Alba de València; el director, home que compartix els nostres desfici en patidor silenci, contactà en V.R. Calatayud per a que anara a comentar i raonar sobre qui fon M. Adlert en una classe d'una trentena d'alumnes entre nou i onze anys, en dir-m'ho Vicent em vaig afegir i allí nos presentàrem els dos en diversos llibres de Miquel i nostres;

estava també la professora de la classe a qui podríem considerar com a dòna oberta a la natural valencianitat per l'interés mostrat en les nostres explicacions i eixe somriure còmplix quan refermàvem la genial defensa de la llengua valenciana feta llibre per Adlert. Tinguérem present, i sense alçar la mirada en tota l'exposició, contes, preguntes a braç alçat, dubtes sobre vocabulari, etc., a un atre professor "comissari" en gest adust, el cap cacho i el somriure perdut; pense que s'ho passà malament perquè possiblement pensaria que ya no existíem els valencians que havíem segut amics d'Adlert i donàvem testimoni en positiu de la seua vida i obra.

Em vaig oferir –i crec que me cridaràn– per a donar una charradeta de pilota duent publicacions, diverses pilotes, guants, didals, proteccions...; allí practiquen el raspall i res millor per a chiquets i chiquetes que anar per terra, jugant i buscant la pilota per a rasparla guanyant-li l'esquena a l'equip contrari.

Vàrem deixar alguns llibres nostres i nos obsequiaren en uns senzills taulellets estil socarrat, naturalment mal escrits i posant-li l'accent obert

(insoportable accent segons Anfós Ramon) a València, una nacionalitat històrica que ha de tornar a guanyar-se el respecte de l'Estat si sabem anar tots a una per amor ad ella.

Miquel Adlert Noguero volgué ser i oferir –se com la millor mostra d'eixa llarga convivència entre el castellà i el valencià, la qual ha anat minvant la nostra pròpia autoestima pel càlit abraç de l'orso que nos deixa sense alé; Sogorp i Paterna foren l'orige de sos pares; ell naixqué en Paterna un 3 de Març de 1911 (dia de la Llengua i la Cultura valencianes en recort d'Ausias March) i morí el 12 d'Octubre de 1988 (dia de l'Hispanitat), descansa en el cementeri de la seua vila de naiximent, entrant a la dreita la 2ª filera; damunt del seu sepulcre i a costes de Xavier Casp, una pedra de marbre –crec que de Borriol– nos conta, al peu dels noms de la seua Viçantica i el d'ell mateixa, els títuls d'alguns llibres editats en la seua memòria...

Com a remat ad este curt treball, part dels versos que vaig escriure per a Joan Roig de Corella, fets cançó en la veu de Vicent Savall, els quals li estan que ni fets aposta o a la mida al nostre Miquel... "sempre viu en el recort, fores profund com la rella, fores profund com la rella quan treballa el millor hort".

Aureli López

MIQUEL ADLERT, DIBUIX
D'EMILI RIDOCCI

Fanalet del sereno (i II)

El sereno, com a funcionari municipal, portava un fanal encès per a alluminar els carrers foscs com la boca d'un llop.

Ademes de l'hora, segons l'orage, la veu d'estos guardians de la nit anunciava als veïns: "¡Sereno. Les dos i nuvol", o be "¡Plovent!"... o, com no, si tot estava tranquil, "Sereno".

Moltes cançonetes i sentencies se contaven dels serenots i fins els chiquets els imitaven, sobre tot en el mes de juliol; aixina, quan la collita dels **melons d'Alger** deixava en el camp els manco llustrosos, els pares els portaven a casa de postre i alguns d'ells, en certes nits, s'aprofitaven per a fer **fanalets**.

L'art de fer el fanalet consistia en, una vegada buidada la polpa del melo, dibuixar en la corfa, llevant la primera pell en el cap d'una tacha de fuster, casetes, escales, sols i llunes.

En l'interior del melo buit es colocava un tros de ciri i es tancava en la tapa –la part que previament s'havia tallat per a on s'havia feta l'obertura per a buidar-lo–. Tant a la tapa com al melo buit i decorat, se'ls feyen tres forats pels quals es passava el fil –un cordell– d'a on es podia dur penjant el melo, a l'hora que es podia correr la tapa per a deixar mes o manco obertura.

Tots els chiquets del carrer es passejaven presumint del seu melo –el mes i millor decorat–, i tocant a les portes del veïnat fins a que el ciri s'agotava o les mares cridaren a sopar o a dormir.

Tant en valencià com en castellà n'hi havia multitud de **cançonetes** al respecte en les que s'acompanyava eixa exhibicio:

"El sereno i la serena se n'anaren a peixcar i peixcaren una anguila com el Portal de la Mar".

"Sereno, sereno, dis-me/diga'm quina hora es. La una, les dos, van a tocar les tres, ..."

"El sereno te un gos que li diuen Capità. Les chiquetes de costura l'unten en oli i sal".

"El sereno tiene un perro que le llaman Capitán y a las doce de la noche se ha comido todo el pan. ¡Sereno!!!"

TARGETA DE FELICITACIÓ PASQUERA DEL SERENO

ACTIVITATS CULTURALS

OCTUBRE DE 2016

(Ve de la pagina anterior)

9 D'OCTUBRE

DIA NACIONAL VALENCIÀ

A les 12 h,
en la Plaça de l'Ajuntament de
Valencia C.

BAIXADA DE LA REAL SENYERA

**I
PROCESSO CIVICA**

10 Oct (dilluns) 19:30 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA

Llegiran: **Carles Bori** i **Ampar Álvarez**.

+Info: **Aellva**

12 Oct (dimecres) 10:30 h. Porta del Cementeri (lloc a confirmar). Paterna.

TOTS ELS DIES 9. Homenage a Miquel Adlert Noguerol.

Visita a la Torre de Paterna i les coves.

+Info: **Convencio i Rogle**

14 Oct (divendres). Seu d'El Piló.

FALLO DEL CONCURS DE PINTURA D'EL PILÓ i inauguracio de l'exposicio en les obres premiades i seleccionades.

+Info: **El Piló**

CURSOS DE LRP

- **LXVII Cursos de Llengua i Cultura Valencianes de Lo Rat Penat** (Inici: 17 d'octubre).

- **Curs d'Iniciacio a la Poesia** (Inici: 15 d'octubre).

- **IX Curs de Direccio Escenica i Art Dramatic** (Inici: 15 d'octubre).

- **Escola de Danses "Ma Teresa Oller"**. XXXV edicio (Inici: 24 d'octubre).

- **Cursos de Cant Valencià i de Rondalla** (Inici: 3 i 5 d'octubre).

- **Lo Rat-et: al caliu del Cant Valencià** (Concurs de cant per a novells). Inscricio oberta. (Inici: 28 d'octubre).

- **Aula d'Historia** (Inici: 30 de setembre).

+Info: **LRP**

22 Oct (dissabte). Seu d'El Piló.

DIA DE LA PILOTA. Partides de pilota, conferencia, dinar de germanor i dansa popular.

+Info: **El Piló**

24 Oct (dilluns) 19:30 h. Seu de l'Aellva.

PRESENTACIÓ DE LLIBRE: Traduccio del Quixot d'Avellaneda.

+Info: **Aellva**

27 Oct (dijous) 19:00 h. Data i lloc per confirmar.

PRESENTACIÓ del projecte **RAONEM. Punt d'Encontre "Manolo Soler"**

+Info: **Convencio**

SEMBLANÇA

J.M.M.

Vicenta Mateu Navarro

VICENTA MATEU I EL SEU MARIT, JUAN JURADO

En unes atres ocasions hem dedicat este espai del **Rogle** a fer la semblança d'un soci o d'algun distinguit valencianiste com a recodatori i homenage en motiu del seu falliment.

Hui nos toca la dolorosa obligacio de recordar a **Vicenta Mateu Navarro** –per al valencianisme **Vicentita Jurado**–, que nos deixà el passat 14 de setembre, despuix d'una llarga malaltia que combate al costat del seu marit, **Juan Jurado**. Ella no escrigué

llibres, ni ocupà alts carrecs, ni feu eixa classe de coses que donen renom, pero, lluitadora incansable i valenta, exultava amor per **Valencia**, un sentiment que compartí en la seua familia intima i en la familia valencianista. Activista, colaboradora de tantes i tantes associacions que treballen per una Valencia mes gran i mes lliure, militant en **Unio Valenciana**, sempre estava present en les innumerables activitats i accions que s'encarrilaven per a defendre la singularitat i independencia sociocultural de Valencia.

Devota de la **Mare de Deu dels Desamparats**, la seua vitalitat i alegria la feren particip de les manifestacions festives mes importants de la ciutat de Valencia: processionava en el **Corpus**, representava un personage dels **Bultots** en la festivitat de **Sant Vicent**, i no faltava en la festa de les falles, vinculada especialment en el mon del teatre faller.

El nostre recòrt per ad esta lluitadora valencianista i la nostra estima per a la seua familia.

VALÈNCIA...¡SÍ!

VALÈNCIA és. VALÈNCIA està. Com fon ahir, serà demà.	VALÈNCIA és vi. VALÈNCIA és pa. Caigut del cel, com el "Manà".	VALÈNCIA és dol. VALÈNCIA és plany. Quan un fill seu, cau en engany.	VALÈNCIA és cim. VALÈNCIA és pal. Que es mostra al món, Senyera en alt.
VALÈNCIA viu. VALÈNCIA va. La puja amunt, el valencià.	VALÈNCIA vol. VALÈNCIA fa. I així és tot, ben valencià.	VALÈNCIA diu. VALÈNCIA fa. I el foc encés, al Regne està.	Francesc Claramunt Vázquez (1919)
VALÈNCIA és llei. VALÈNCIA és llar. Té per trespol, un cel ben clar.	VALÈNCIA és veu. VALÈNCIA és clam. I té a sos fills, en pret lligam.	VALÈNCIA creix. VALÈNCIA és gran. En Castelló, i en Alacant.	

Publicat en el semanari SOM del Grup d'Accio Valencianista, nº 31, de giner de 1979. Tret de *Poesia patriotica valenciana. Antologia 1808-1996*, de Voro López i Artur Ahuir. L'Oronella. Valencia. 1996.

RONDALLA

MªA.M.C.

El llapis magic

Era un dia esplendit per a caminar pel poble. M'agradava molt anar al parc i assentar-me en els bancs a observar passar a la gent. Allí estava pensant si no portaria prou de temps quan, davant de mi, en terra, vaig vore un **llapis** nou. A l'edat de 10 anys un **llapis** es molt util per al colege, aixina que el guardi en la **mochila**.

En una classe avorrida se m'ocorregue dibuixar una **palometa**; agarri el **llapis** i comenci a dibuixar-la. No l'havia practicamente acabada quan se

converti en una **palometa** viva que volant per la finestra se'n va anar. Fon tanta la sorpresa que per poc caic de la cadira. Intenti dibuixar atres coses com caramels, billets, i uns atres objectes i, quin sería el meu desconcert, que tot seguia convertint-se fisicament en elements reals. He de dir que aprofiti molt el **llapis**. Dibuixi coses realment fantastiques i vaig vore com, davant dels meus ulls i sense mes, se convertien al mon de la realitat; pero clar, no tot es per a sempre. Cert dia

me trobi en un chiquet que pareixia molt infeliç i un sentiment interior me digue que el **llapis** ya no me **pertanyia**. M'acosti ad ell i li'l doni, pero en la condicio de que fera igual que yo arribat el moment. Li conti les coses fantastiques que podia fer en ell i la magia en que les transformava. Ell m'escoltà un poc incredul, pero agrait el va agarrar i se n'ana. Fins a hui estic segur que el chiquet fon felix gracies al **llapis** magic, encara que desconec qué fon d'ell. ¡Qui sap!, tal volta un dia qualsevol alguna persona te regale a tu un **llapis** i quedes **maravellat** quan l'utilises.

Adaptacio i traduccio a la llengua valenciana d'una rondalla treta de www.cuentosbreves.org

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)	d'alguna cosa.	tes formes diverses, en les ales de colors i una trompa per a chuplar el nectar, polen o sucs vegetals.
Llapis/ Ilapissera: Barreta de carbo o d'alguna substancia mineral suau al tacte que servix per a dibuixar o escriure.	Mochila/ taleca/ serro: Especie de bossa gran que es du a l'esquena per mig de dos tirants que es passen pels muscles i que servix per a dur coses.	Pertanyia de pertanyer/ pertocar/ concernir/ correspondre: Ser propi segons el dret, la llei, la condicio, etc.
Maravellat/ admirat/ sorpres/ impresionat: Que sent admiracio. Que es sorpren davant la percepcio	Palometa/ arna: Insecte de l'orde dels lepidopters dels que hi ha mol-	

CONTACTA EN NOSATRES
 Apartat de Correu 527 46002 Valencia ciutat
 Telefon: 617 030 370
rogleconstantillombart@gmail.com

Rogle en Internet
 Facebook: **Rogle Constanti Llobart** // Twitter: **@rogleconstanti**
 Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:
www.rogleconstantillombart.com www.pjvalencianista.org
 I se poden llegir tambe en: <http://issuu.com/rogleconstantillombart>

COLABORA EN EL ROGLE
Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de colaborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **colaborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any. Si tens voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Caixa Ontinyent**, es:
ES61 2045 6014 65 3000195833